Chương 5

TIẾP TỤC ĐẨY MẠNH HỢP TÁC TOÀN DIỆN GIỮA QUẢNG BÌNH VÀ KHĂM MUỘN, SAVANNAKHET TRONG GIAI ĐOẠN 2001-2015

5.1. Hợp tác giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet trong lĩnh vực chính trị, quốc phòng - an ninh

Phát huy những truyền thống hữu nghị tốt đẹp trong thế kỷ XX, bước sang thế kỷ XXI, Đảng bộ và nhân dân ba tỉnh Quảng Bình và Khăm Muộn, Savannakhet tiếp tục nỗ lực vun đắp và thúc đẩy mối quan hệ hữu nghị hợp tác toàn diện giữa ba tỉnh ngày càng bền chặt hơn, phục vụ thiết thực cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở mỗi tỉnh.

Mặc dù tình hình quốc tế và khu vực có nhiều diễn biến phức tạp khó lường về chính trị và kinh tế, song dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, chính quyền, tình hình kinh tế - xã hội của ba tỉnh Quảng Bình và Khăm Muộn, Savannakhet đều có bước phát triển, đời sống của nhân dân ngày càng được nâng cao, quốc phòng – an ninh được giữ vững, quan hệ hữu nghị hợp tác giữa ba tỉnh ngày càng được phát triển và mở rộng. Đạt được những thành quả đó là nhờ sự lãnh đạo của chính quyền ba tỉnh luôn bám sát chủ trương, đường lối của Đảng, vận dụng sáng tạo chính sách của hai Nhà nước vào tình hình thực tiễn của mỗi địa phương.

Hợp tác về công tác Đảng, chính quyền trong 15 năm (2001-2015) đã được lãnh đạo tỉnh Quảng Bình và hai tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet đặc biệt quan tâm và đẩy mạnh. Hàng năm, duy trì việc luân phiên tổ chức trao đổi các đoàn đại biểu cấp cao của ba tỉnh, các đoàn công tác quân sự, biên phòng, biên giới và nhiều đoàn cán bộ của các sở, ban ngành, đoàn thể cấp tỉnh, các huyện có chung biên

giới của mỗi tỉnh thường xuyên có các hoạt động viếng thăm, hội đàm, trao đổi kinh nghiệm và làm việc theo biên bản đã được ký kết; thường xuyên giữ mối liên hệ, trao đổi thông tin và gửi điện thăm hỏi, chúc mừng trong các dịp lễ lớn của hai đất nước; quan tâm, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nhân dân hai nước về mối quan hệ truyền thống hữu nghị đặc biệt Việt Nam – Lào nói chung và ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet nói riêng.

Hội đàm giữa hai Đoàn đại biểu cấp cao hai tỉnh Quảng Bình - Khăm Muộn tại Tp. Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tháng 8/2005

Qua các cuộc hội đàm cấp cao giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet hàng năm, hai bên đã thông báo cho nhau về tình hình phát triển kinh tế - xã hội, công tác quốc phòng - an ninh, công tác xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, đoàn thể quần chúng của mỗi tỉnh; đánh giá lại tình hình kết quả thực hiện các nội dung trong các biên bản hội đàm đã ký kết giữa các tỉnh; đồng thời thảo luận và thống nhất nội dung hợp tác giữa các cơ quan Đảng, Nhà nước, mặt trận và đoàn thể; đẩy mạnh hợp tác kinh tế, thương mại và du lịch; phối hợp tốt công tác quốc phòng và an ninh biên giới trong những năm tới.

Trong khuôn khổ "Năm đoàn kết hữu nghị Việt Nam - Lào 2012", tỉnh Quảng Bình là địa phương đầu tiên trong cả nước long trọng tổ chức lễ mít tinh kỷ niệm 35 năm ngày ký Hiệp ước hữu nghị hợp tác, 50 năm Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam – Lào và giao lưu văn hóa, nghệ thuật giữa tỉnh Quảng Bình và các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet. Đồng thời, tỉnh Quảng Bình đã cử các đoàn đại biểu cấp cao của tỉnh sang tham dự các hoạt động kỷ niệm "Năm đoàn kết hữu nghị Việt Nam – Lào" do các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet tổ chức. Đoàn cấp cao cùng đoàn nghệ thuật tỉnh Quảng

Bình do đồng chí Lương Ngọc Bính – Bí thư Tỉnh ủy dẫn đầu sang tham dự lễ đổi tên Trường Tiểu học Na Bô tại tỉnh Khăm Muộn; Đoàn cấp cao cùng đoàn nghệ thuật tỉnh Quảng Bình do đồng chí Nguyễn Hữu Hoài – Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh sang tham dự lễ khánh thành và đổi tên Trường Mầm non tại thị xã Cay-xỏn Phôm-vi-hản, tỉnh Savannakhet do tỉnh Quảng Bình xây tặng thành Trường Mầm non hữu nghị Quảng Bình - Savannakhet.(1) Cũng trong năm 2012, tỉnh Quảng Bình vinh dự là nơi diễn ra các hoạt động giao lưu giữa các bộ, ngành của hai nước Việt Nam – Lào như Bộ Khoa học và Công nghệ Việt Nam và Lào; Bộ Công Thương Việt Nam – Bộ Năng lượng và Mỏ, Bộ Công Thương Lào; Bộ Tư pháp Việt Nam – Lào; Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam – Lào.

Năm 2015 đã đánh dấu bước hợp tác phát triển mới trong quan hệ hợp tác đầu tư với nước bạn Lào, từ ngày 14-15/7/2015, Thủ tướng Chính phủ nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào Thoongsing Thammavong đến thăm và làm việc để tìm hiểu tình hình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và thúc đẩy triển khai dự án xây dựng kho ngoại quan và đường ống dẫn dầu từ cảng biển Hòn La, tỉnh Quảng Bình sang tỉnh Khăm Muộn do Công ty TNHH Petro Lào đầu tư thực hiện. Ngoài ra, tỉnh Quảng Bình đã đón đoàn đại biểu Quốc hội Lào do đồng chí Saysomphon Phomvihan, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội; đoàn của Chính phủ do đồng chí Somsavat Lengsavad, Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch Phân ban hợp tác Lào – Việt Nam... thăm và làm việc với tỉnh về hợp tác trên các lĩnh vực kinh tế - xã hội.(2)

Bên cạnh việc hợp tác song phương giữa Quảng Bình với các tỉnh của nước bạn Lào, tỉnh Quảng Bình còn tham gia hợp tác trong khuôn khổ các tỉnh sử dụng đường 8 và đường 12, gồm: Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình của Việt Nam; Khăm Muộn, Bôlykhămxay của Lào; Nakhonphanom, Sakon Nakhon, Nọng Khai và Bưng Càn của Thái Lan. Đặc biệt, năm 2005, tỉnh Quảng Bình đã tổ chức thành

[1, 2] UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình viện trợ, hợp tác với Lào và Campuchia giai đoạn 2011-2015*, Báo cáo số 1567, ngày 7/12/2015.

công hội nghị cấp cao giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn (Lào), Nakhonphanom (Thái Lan) và ký kết biên bản hợp tác sử dụng đường 12 phục vụ phát triển kinh tế.

Nhờ sự hợp tác hữu nghị đặc biệt tốt đẹp trong công tác Đảng, chính quyền đã tạo cơ sở để hợp tác trong lĩnh vực quốc phòng - an ninh giữa ba tỉnh ngày càng đi vào chiều sâu và đem lại hiệu quả thiết thực cũng như sự ổn định trên tuyến biên giới.

Tiếp bước những kết quả đạt được trong hợp tác bảo vệ biên giới và an ninh vùng biên thời kỳ trước, trong giai đoạn 2001-2015, lãnh đạo tỉnh Quảng Bình và hai tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet luôn quan tâm đặt lên hàng đầu.

Thực hiện tinh thần Đại hội Đảng bộ tỉnh Quảng Bình lần thứ XIII, nhiệm kỳ 2001-2005 về nhiệm vụ an ninh - quốc phòng: "Gắn chặt hơn nữa phát triển kinh tế với quốc phòng, an ninh. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 08/NQ-TW của Bộ Chính trị về bảo vệ an ninh quốc gia trong tình hình mới. Tăng cường công tác bảo vệ chính trị nội bộ... kịp thời phát hiện đấu tranh chống những luận điệu xuyên tạc, chiến tranh tâm lý, tuyên truyền chống phá Đảng, chống phá chế độ, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân, chia rẽ các lực lượng vũ trang. Phát huy hơn nữa phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc... Chủ động giải quyết kịp thời các tranh chấp, mâu thuẫn nội bộ nhân dân. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả chương trình quốc gia phòng chống tội phạm, phòng chống ma túy và các tệ nạn xã hội khác. Tăng cường vững chắc thế trận an ninh ở các tuyến biên phòng, đảm bảo giữ vững chủ quyền an ninh biên giới, bờ biển, hải đảo bảo vệ vững chắc lãnh thổ, lãnh hải trong mọi tình huống".[1]

Để chủ động đánh địch từ xa, làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn của địch cũng như các loại tội phạm khác, ngay từ đầu lực lượng quân sự, biên phòng, công an của tỉnh Quảng Bình thống nhất định kỳ hàng năm cũng như đột xuất làm việc với các lực lượng

---

1 Kết quả nhiệm vụ khoa học và công nghệ: *Lịch sử Bộ đội Biên phòng Quảng Bình, tập 2 (1996-2013).*

chức năng của hai tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet để trao đổi tình hình, phối hợp ngăn chặn, triệt phá tội phạm. Hầu hết các vụ án xuyên biên giới nghiêm trọng đều được hai bên phối hợp giải quyết ngay từ đầu, điển hình như các vụ buôn bán thuốc nổ, ma túy, buôn lậu... Lãnh đạo các lực lượng thăm viếng lẫn nhau nhân dịp các ngày lễ, sự kiện trọng đại. Đồng thời, tỉnh Quảng Bình thường xuyên tổ chức đào tạo, tập huấn, trao đổi kinh nghiệm với các lực lượng vũ trang của tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet.

Hội đàm giữa hai Đoàn đại biểu cấp cao hai tỉnh Quảng Bình-Savannakhet tại Tp. Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tháng 9/2009

Từ ngày 22-25/5/2002, tại Đồng Hới, Đoàn đại biểu Công an tỉnh Khăm Muộn, nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào do đồng chí Bun Thỏn Kẹo Ma Thi - Giám đốc Công an tỉnh làm trưởng đoàn đã sang thăm và làm việc với Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Quảng Bình. Hai bên thông báo cho nhau tình hình từ sau cuộc gặp lần thứ nhất đến nay, lực lượng bảo vệ biên giới hai bên đã phối hợp hiệp đồng chặt chẽ với nhau, kịp thời trao đổi tình hình, thống nhất giải quyết các vấn đề trên biên giới đúng Hiệp định quy chế biên giới và chủ trương của hai nước, hai tỉnh. Phát huy tốt tình đoàn kết, hữu nghị đặc biệt hai nước nói chung và giữa Bộ đội Biên phòng Quảng Bình - Công an tỉnh Khăm Muộn nói riêng đã tạo mọi điều kiện thuận lợi để hai bên hoàn thành nhiệm vụ. Hai bên đã thống nhất một số nội dung trong thời gian tới. Tiếp tục duy trì và tăng cường mối quan hệ đoàn kết hữu nghị đặc biệt giữa cấp ủy Đảng, chính quyền và nhân dân hai bên biên giới. Đặc biệt là Bộ đội Biên phòng Quảng Bình và Công an Khăm Muộn để đưa công tác phối hợp bảo vệ biên giới đạt hiệu quả ngày càng cao hơn.

Để giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp đó từ năm 2001 đến năm 2015, lực lượng bảo vệ biên giới của ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet đã tổ chức nhiều cuộc gặp gỡ, hội đàm trao đổi tình hình, giao lưu văn hóa, văn nghệ, gửi điện chúc mừng, thăm hỏi nhau nhân các sự kiện lịch sử, chính trị của mỗi bên.

Năm 2011, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng Quảng Bình đã tổ chức đón tiếp các đoàn điển hình tiên tiến của lực lượng an ninh, quân sự, phụ nữ, lực lượng vũ trang Khăm Muộn chu đáo, chí tình. Trong năm, hai bên gặp gỡ, thăm, trao đổi ở cấp đồn 33 lần/149 lượt người; cấp tỉnh 6 lần/54 người; trao đổi gián tiếp (đồn và tỉnh) 15 lần cả ta và bạn. Năm 2012, hai bên tổ chức thăm, trao đổi với lực lượng bảo vệ biên giới tỉnh Khăm Muộn cấp đồn 36 lần/159 lượt người, cấp tỉnh 7 lần/121 người. Đáng ghi nhớ nhất là tháng 7 năm 2012, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh đã tổ chức hội đàm thường kỳ với Sở An ninh và Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Khăm Muộn, giao lưu văn hóa văn nghệ, bóng chuyền và tổ chức chương trình truyền hình trực tiếp trên Đài phát thanh - Truyền hình Quảng Bình với chủ đề: "Ấm tình chiến sĩ Việt - Lào" tạo được ấn tượng tình cảm sâu sắc giữa Đảng bộ, nhân dân hai tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn nói chung và hai lực lượng bảo vệ biên giới nói riêng. Cũng nhân dịp này, Ủy ban nhân dân tỉnh, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng Quảng Bình đã cùng với lãnh đạo chính quyền tỉnh Khăm Muộn và Ban Giám đốc Sở An ninh tỉnh Khăm Muộn tổ chức khen thưởng cho cán bộ chiến sĩ biên phòng của hai tỉnh và tặng quà cho sinh viên Lào đang học tập tại Trường Đại học Quảng Bình.[1]

Hội đàm giữa hai Đoàn đại biểu về công tác biên giới hai tỉnh Quảng Bình - Khăm Muộn năm 2007 tại thị xã Thà Khẹc, tỉnh Khăm Muộn

[1] Kết quả nhiệm vụ khoa học và công nghệ: *Lịch sử Bộ đội Biên phòng Quảng Bình, tập 2 (1996-2013).*

Đi đôi với việc xây dựng và tổ chức thực hiện Quy chế phối hợp với các lực lượng bảo vệ biên giới của bạn, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng Quảng Bình cũng đã thường xuyên chỉ đạo các đồn biên phòng coi trọng công tác tuyên truyền giáo dục vận động nhân dân tự giác thực hiện "Quy chế khu vực biên giới" đã được Chính phủ ban hành. Luôn luôn giữ gìn, phát huy mối quan hệ đoàn kết gắn bó giữa bà con các dân tộc cùng chung sống ở hai bên biên giới. Kiên quyết đấu tranh chống các luận điểm tuyên truyền, kích động chia rẽ của các phần tử xấu.

Lễ ký kết Biên bản hợp tác giữa hai Đoàn đại biểu về công tác biên giới hai tỉnh Quảng Bình - Savannakhet năm 2008 tại Tp. Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình

Các đồn biên phòng trên tuyến biên giới của tỉnh Quảng Bình đã duy trì chế độ gặp đồn biên phòng của tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet theo định kỳ để trao đổi tình hình, phối hợp tuần tra, bảo vệ biên giới, kiểm tra, sửa chữa các mốc quốc giới hư hỏng và giải quyết tốt các vấn đề liên quan đến biên giới. Công tác quản lý qua lại biên giới được ba tỉnh quan tâm giải quyết khá kịp thời theo quy định của Chính phủ mỗi nước. Việc cấp giấy tờ và quản lý qua lại biên giới đã dần đi vào nề nếp theo quy định. Bên cạnh việc tuần tra, kiểm soát chặt người di cư tự do và vượt biên trái phép qua biên giới, các lực lượng công an, biên phòng, hải quan tỉnh Quảng Bình và tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet đã giải quyết tốt những vụ việc vi phạm Hiệp định về quy chế biên giới.

Với sự cố gắng của lực lượng bảo vệ biên giới hai bên, tình hình an ninh trật tự trên tuyến biên giới Việt - Lào đoạn Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet từ năm 2001 đến 2015 vẫn được giữ vững ổn định, quan hệ hợp tác giữa hai bên ngày càng phát triển tốt đẹp.

Hợp tác quản lý, bảo vệ đường biên, cột mốc, thực hiện Hiệp định quy chế biên giới Quốc gia Việt Nam – Lào, tỉnh Quảng Bình đã phối hợp với tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet duy trì chế độ gặp nhau định kỳ và đột xuất để trao đổi tình hình, thống nhất việc tổ chức thực hiện Hiệp định, các nội dung đã thỏa thuận và giải quyết kịp thời có hiệu quả các vấn đề có liên quan đến biên giới.

Công tác quản lý mốc quốc giới trong giai đoạn 2001-2015 đã đạt được những kết quả tốt đẹp. Việt Nam và Lào có chung đường biên giới dài 2.337,459km, điểm khởi đầu ở vị trí giao điểm đường biên giới ba nước Việt Nam - Lào - Trung Quốc (tiếp giáp giữa các tỉnh Điện Biên - Phongsali - Vân Nam), điểm kết thúc ở vị trí là giao điểm đường biên giới ba nước Việt Nam - Lào - Campuchia (tiếp giáp giữa các tỉnh Kon Tum - Ắt Tạ Pư - Ratanakiri). Đường biên giới đi qua địa giới hành chính 10 tỉnh của Việt Nam (Điện Biên, Sơn La, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam và Kon Tum), tiếp giáp với 10 tỉnh của Lào (Phongsali, Luang Prabang, Hủa Phăn, Xiêng Khoảng, Bôlykhămxay, Khăm Muộn, Savannakhet, Sả La Văn, Xê Kông và Ắt Tạ Pư). Đoạn biên giới giữa tỉnh Quảng Bình với các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet dài 201km.

Năm 2008, thực hiện thỏa thuận giữa hai Chính phủ Việt Nam và Lào về dự án tăng dày và tôn tạo hệ thống mốc quốc giới Việt Nam - Lào, tỉnh Quảng Bình đã phối hợp với các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet tăng dày và tôn tạo tổng số 61 cột mốc (gồm 1 mốc đại, 16 mốc trung, 44 mốc tiểu) và 1 cọc dấu, từ cột mốc số 516 đến cột mốc số 576. Trong đó, 52 mốc thuộc đoạn biên giới Quảng Bình, Khăm Muộn và 9 mốc thuộc đoạn biên giới Quảng Bình, Savannakhet.

Mặc dù địa hình khu vực biên giới đất liền thuộc tỉnh Quảng Bình rất hiểm trở, được đánh giá là một trong ba đoạn biên giới có địa hình khó nhất trên toàn tuyến biên giới Việt Nam - Lào, vị trí các mốc chủ yếu nằm trên các đỉnh núi đá vôi dựng đứng không có đường đi lên; điều kiện thời tiết khắc nghiệt, mùa khô không có nước, mùa mưa thường kéo dài, hay bị lũ, bị chia cắt do sông suối

nên các hoạt động trên thực địa gặp rất nhiều khó khăn. Nhiều mốc có vị trí khó, độ cao lớn so với mặt nước biển, như: 522, 523, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 550, 574, 575, 576,… nhưng vượt qua nhiều khó khăn, gian khổ, với sự chỉ đạo quyết liệt của lãnh đạo ba tỉnh, sự quyết tâm, nỗ lực hết mình của các lực lượng tham gia công tác cắm mốc và sự quan tâm, hỗ trợ, hướng dẫn kịp thời của Ủy ban Biên giới quốc gia - Bộ Ngoại giao hai nước Việt Nam và Lào, đến tháng 9/2013, công tác tăng dày và tôn tạo hệ mốc quốc giới Việt Nam - Lào trên đoạn biên giới giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet đã hoàn thành đúng tiến độ, đảm bảo yêu cầu về chất lượng bền vững, thẩm mỹ, không có sai sót nào xảy ra và là tỉnh hoàn thành sớm nhất dự án trên toàn tuyến Việt Nam - Lào. Thông qua công tác cắm mốc, mối quan hệ hữu nghị truyền thống, hợp tác toàn diện giữa hai bên ngày càng thắt chặt, tạo cơ sở vững chắc để tiếp tục xây dựng tuyến biên giới Việt Nam - Lào hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển.

Qua thực tiễn triển khai và kết quả đạt được trong công tác tăng dày và tôn tạo hệ thống mốc quốc giới Việt Nam - Lào giữa tỉnh Quảng Bình với các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet đã rút ra được những bài học kinh nghiệm, đó là: Ngay từ đầu lãnh đạo các tỉnh đã nhận thức và đánh giá đúng tầm quan trọng, ý nghĩa to lớn của công tác tăng dày và tôn tạo hệ thống mốc quốc giới Việt Nam - Lào, từ đó dành sự quan tâm đúng mức, ưu tiên hàng đầu trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo các cấp, các ngành, các đơn vị liên quan tổ chức thực hiện; Hai bên đã làm tốt công tác tuyên truyền, vận động về ý nghĩa to lớn của công tác cắm mốc đối với toàn thể cán bộ của các cấp chính quyền, lực lượng vũ trang cũng như các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là nhân dân trong khu vực biên giới giữa hai bên, vì vậy đã nhận được sự ủng hộ của cán bộ, nhân dân, tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình triển khai thực hiện; Các cấp, các ngành của mỗi tỉnh đã có sự phối hợp chặt chẽ với nhau, dành ưu tiên cao nhất về nhân lực, vật lực cho công tác tăng dày và tôn tạo hệ thống mốc quốc giới giữa hai bên; Ban Chỉ đạo cắm mốc của mỗi tỉnh đã tập trung chỉ đạo, kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc, đề ra những giải pháp thích hợp nhằm đẩy nhanh tiến độ công tác cắm mốc trên

thực địa và giải quyết tốt những phát sinh trong quá trình thực hiện; Các đơn vị tham gia thực hiện công tác cắm mốc trên thực địa của hai bên đã làm tốt công tác trao đổi thông tin, thỉnh thị và báo cáo kịp thời Ban Chỉ đạo cắm mốc hai bên khi có những biến cố, bất trắc xảy ra trong quá trình triển khai nhiệm vụ trên thực địa, vì vậy các bên đã kịp thời giải quyết các vấn đề phát sinh.

Đoàn công tác hai tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn kiểm tra xây dựng cột mốc biên giới tuyến Quảng Bình - Khăm Muộn

Đối với vấn đề dân di cư tự do, kết hôn không giá thú, chính quyền ba tỉnh đã tích cực phối hợp tuyên truyền, có biện pháp phòng ngừa, ngăn chặn tình trạng người di cư tự do và kết hôn không giá thú giữa công dân Việt Nam và công dân Lào trong vùng biên giới.

Tỉnh Quảng Bình đã thực hiện hoàn thành công tác điều tra đơn phương tại 5/5 huyện biên giới giáp Lào và đã tổng hợp số liệu về người Việt Nam di cư tự do sang Lào, người Lào di cư tự do sang Việt Nam và các trường hợp kết hôn không giá thú trong vùng biên giới Việt Nam - Lào trên địa bàn tỉnh báo cáo Bộ Ngoại giao và thông báo chính thức cho các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet. Cụ thể có 23 trường hợp người Lào di cư tự do sang Việt Nam và kết hôn không giá thú với người Quảng Bình, 111 trường hợp người Việt Nam di cư tự do sang Lào và kết hôn không giá thú với người Lào.(1)

Người di cư đều là người dân tộc thiểu số, trình độ văn hóa thấp, điều kiện kinh tế khó khăn. Thời gian di cư chủ yếu nằm trong khoảng từ năm 1987 đến năm 2013, thuộc đối tượng phải điều tra, xác minh để quyết định cho định cư tại nước sở tại hay trả về nước

1 Tỉnh ủy Quảng Bình, *Báo cáo tình hình, quan hệ hợp tác giữa tỉnh Quảng Bình với các tỉnh của nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào năm 2015*, Báo cáo số 04/BC/TU, ngày 30/10/2015.

gốc, chỉ một số ít đối tượng di cư sau khi ký thỏa thuận. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình đã chỉ đạo các sở, ngành liên quan hướng dẫn các địa phương kịp thời triển khai thực hiện Thông tư số 03/2015/TT-BTP ngày 1/4/2015 của Bộ Tư pháp quy định điều kiện, trình tự, thủ tục nhập quốc tịch Việt Nam và đăng ký khai sinh, kết hôn cho người di cư tự do tại các huyện của Việt Nam tiếp giáp với Lào.

Hội đàm giữa hai Đoàn đại biểu hai tỉnh Quảng Bình - Khăm Muộn ngày 28/11/2015 tại thị xã Thà Khẹc về công tác biên giới và thực hiện thỏa thuận giải quyết vấn đề người di cư tự do và kết hôn không giá thú trong vùng biên giới

Tuy nhiên, tình trạng người di cư tự do và kết hôn không giá thú của bà con trong khu vực biên giới, tình trạng người Việt Nam vượt biên trái phép sang Lào để khai thác lâm sản, săn bắt động vật và làm ăn phi pháp vẫn còn xảy ra, chưa được giải quyết ngăn chặn triệt để. Nguyên nhân chủ yếu là do đời sống của nhân dân hai bên biên giới gặp nhiều khó khăn, thiếu đất canh tác và do ý thức quốc gia, quốc giới còn đơn giản. Những năm trở lại đây, hiện tượng kết hôn không giá thú qua biên giới phát triển trở lại. Nguyên nhân chủ yếu là do quan hệ dòng tộc, phong tục tập quán, ý thức về quốc gia, quốc giới. Những người lấy vợ, lấy chồng bên kia biên giới do không có đăng ký kết hôn nên khi sinh con không biết mang quốc tịch nước nào và cũng không có giấy khai sinh. Đây là những vấn đề hết sức phức tạp và nhạy cảm mà kẻ địch và các phần tử xấu luôn tìm cách lợi dụng để tuyên truyền kích động, lôi kéo chia rẽ mối quan hệ đoàn kết Việt Nam - Lào. Để giải quyết vấn đề đó, thông qua công tác đối ngoại biên phòng, lực lượng Bộ đội Biên phòng Quảng Bình đã cùng lực lượng bảo vệ biên giới của bạn tham mưu cho cấp ủy, chính quyền hai bên giải quyết có tình có nghĩa và đúng chính sách, pháp luật của hai nước, giữ được tình hình an ninh trật tự ổn định.

Thực hiện các văn bản ký kết giữa lãnh đạo chính quyền ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet về tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh tại Khăm Muộn. Công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ và chuyên gia Việt Nam tình nguyện được tiến hành thuận lợi với sự giúp đỡ của lãnh đạo, chính quyền và nhân dân các bộ tộc Lào tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet. Năm 2000-2003, hai tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn đã phối hợp trong việc tìm kiếm, quy tập, cất bốc 418 bộ hài cốt liệt sĩ; Năm 2005-2006, đã quy tập được 130 mộ;[1] Năm 2007 đã tổ chức bàn giao hai đợt với số lượng 104 bộ hài cốt liệt sĩ;[2] Tháng 5/2008 đã tổ chức bàn giao đợt 1 với 61 bộ hài cốt liệt sĩ; Tháng 5/2009 hai tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn bàn giao đợt 2 với 78 bộ hài cốt liệt sĩ, đưa tổng số mộ liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh trên địa bàn tỉnh Khăm Muộn đã tìm kiếm và đưa về các nghĩa trang trong nước là 1.893 mộ.

Đồng chí Trần Công Thuật, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình tặng Bằng khen của Chủ tịch UBND tỉnh cho các tập thể, cá nhân của tỉnh Khăm Muộn có thành tích trong công tác tìm kiếm, cất bốc hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện (tháng 9/2007)

Trong giai đoạn 2011-2015, Đội 589 - Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Quảng Bình đã tổ chức tìm kiếm, quy tập được 248 bộ hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh trên địa bàn tỉnh Khăm Muộn. Phối hợp tổ chức lễ tiễn - đón, giao - nhận và lễ an táng tại nghĩa trang liệt sĩ tỉnh trang trọng, chu đáo, thể hiện sự

---

1 UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch hợp tác giữa tỉnh Quảng Bình với tỉnh Khăm Muộn và tỉnh Savannakhet*, Báo cáo số 19, ngày 8/5/2007.

2 UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình hợp tác Việt - Lào năm 2007*, Báo cáo số 2461, ngày 5/12/2007.

tri ân sâu sắc của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân tỉnh nhà. Ngoài ra, tỉnh Quảng Bình đã phối hợp với tỉnh Savannakhet thực hiện cất bốc và bàn giao hài cốt 16 lưu học sinh tỉnh Savannakhet chết trong thời kỳ chiến tranh.[1]

Cùng với hoạt động hợp tác trong lĩnh vực quốc phòng - an ninh, tỉnh Quảng Bình đã chú trọng và bước đầu làm tốt công tác vận động đối với người Việt Nam tại nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, thông qua các Hội người Việt Nam, Hội hữu nghị Việt – Lào để kết nối, kêu gọi bà con hướng về quê hương.

Tỉnh thiết lập quan hệ và thường xuyên trao đổi, giữ liên lạc với Hội người Việt Nam tại các tỉnh của Lào. Từ năm 2009 đến nay, hàng năm, tỉnh tổ chức chương trình "Vui xuân trên quê hương Quảng Bình" để gặp mặt bà con kiều bào tiêu biểu tại các nước nhân dịp Tết cổ truyền Việt Nam, trong đó có bà con kiều bào tại các tỉnh của Lào. Để đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của kiều bào, tỉnh đã cử đoàn nghệ thuật truyền thống Quảng Bình sang biểu diễn phục vụ bà con một số tỉnh của Lào vào các dịp lễ, tết; thường xuyên tổ chức giao lưu văn hóa nghệ thuật với các tỉnh của nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào.

Bên cạnh đó, nhằm tạo điều kiện cho con em Việt kiều có điều kiện học tiếng Việt, đến nay, tỉnh Quảng Bình đã cử 14 giáo viên sang dạy tiếng Việt cho con em Hội người Việt Nam tại thị xã Thà Khẹc, tỉnh Khăm Muộn. Ngoài ra, hàng năm tỉnh cũng đã hỗ trợ bộ sách tiếng Việt, tặng máy vi tính và một số đồ chơi cho con em kiều bào ở Lào.

Trong các chuyến thăm và làm việc tại nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, lãnh đạo tỉnh thường xuyên gặp mặt, thăm hỏi, tìm hiểu tình hình đời sống, sinh hoạt, tâm tư nguyện vọng của bà con kiều bào; thông tin về chủ trương, đường lối, chính sách đối nội, đối ngoại của Đảng và Nhà nước, đặc biệt là những chủ trương chính sách liên quan đến cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài, thông

---

1 UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình viện trợ, hợp tác với Lào và Campuchia giai đoạn 2011-2015*, Báo cáo số 1567, ngày 7/12/2015.

tin về tình hình kinh tế - xã hội của cả nước cũng như của tỉnh để bà con được nắm rõ, từ đó có những hoạt động hướng về quê hương.

Những năm qua, bà con kiều bào tại Lào thông qua các Hội người Việt Nam và Đại sứ quán, Tổng Lãnh sự quán Việt Nam tại Lào đã có nhiều hoạt động hướng về Quảng Bình như kịp thời hỏi thăm, ủng hộ người dân trong tỉnh khi thiên tai, bão lụt xảy ra, tích cực tham gia và hưởng ứng các sự kiện do tỉnh tổ chức,…

Có thể nói, mối quan hệ hợp tác giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet về chính trị, quốc phòng, an ninh trong những năm đầu của thế kỷ XXI đã thu được những hiệu quả thiết thực, nhờ đó tạo điểm tựa vững chắc cho quan hệ hợp tác trong lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội ngày càng phát triển toàn diện, đi vào chiều sâu và đem lại những lợi ích thiết thực cho nhân dân ba tỉnh cùng chung biên giới.

5.2. Hợp tác giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet trong lĩnh vực kinh tế

Triển khai Nghị quyết của Đại hội lần thứ X Đảng Cộng sản Việt Nam (tháng 4 năm 2006) và Đại hội lần thứ VIII Đảng Nhân dân Cách mạng Lào (tháng 3 năm 2006), hai bên thống nhất xác định quan điểm hợp tác trong giai đoạn 2006-2010 là: Tiếp tục phát huy truyền thống tốt đẹp, có hiệu quả trong mối quan hệ đặc biệt giữa hai nước, kết hợp chặt chẽ giữa hợp tác kinh tế với chính trị, quốc phòng - an ninh và đối ngoại. Lấy mục tiêu chính trị làm cơ sở xem xét hiệu quả cho các hoạt động hợp tác kinh tế trên cơ sở phát huy và duy trì các kết quả hợp tác đã đạt được; sử dụng tốt tiềm năng, thế mạnh và bảo đảm sự phát triển bền vững môi trường sinh thái của mỗi nước; nâng cao hiệu quả và tăng cường ảnh hưởng thông qua hợp tác kinh tế; đồng thời có cơ chế hỗ trợ thông thoáng, tạo sức cạnh tranh cho các doanh nghiệp hoạt động đầu tư, thương mại trên thị trường hai bên.(1)

---

1 Ban Tuyên giáo Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam – Ban Tuyên huấn Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, *Lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam (1930-2007)*, Nxb Chính trị Quốc gia.

Thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước Việt Nam - Lào, cùng với quan hệ chính trị, quốc phòng và an ninh tốt đẹp sẵn có, quan hệ hợp tác kinh tế giữa tỉnh Quảng Bình với hai tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet ngày càng khởi sắc, tạo nền tảng vật chất để liên kết và củng cố mối quan hệ đặc biệt giữa hai nước nói chung và ba tỉnh nói riêng.

Nhờ các chính sách ưu tiên, ưu đãi hợp lý của cả hai bên nên hoạt động hợp tác kinh tế, thương mại, đầu tư và du lịch giữa tỉnh Quảng Bình với hai tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet đã mang lại những hiệu quả sâu rộng và thiết thực trong việc cùng nhau xóa nghèo, cải thiện đời sống và phát triển kinh tế - xã hội.

Trong chiến lược phát triển kinh tế, nông nghiệp và phát triển nông thôn là lĩnh vực kinh tế - xã hội quan trọng được Đảng, Nhà nước ở hai nước ưu tiên phát triển hàng đầu. Bởi vì nó không chỉ là thế mạnh, tiềm năng sẵn có của Việt Nam và Lào mà còn có ý nghĩa then chốt đối với nền kinh tế Lào.

Trên cơ sở kết quả hợp tác về nông, lâm nghiệp và thủy lợi giai đoạn 1990-2000, trong giai đoạn 2001-2015, tỉnh Quảng Bình tiếp tục thực hiện thỏa thuận giữa hai bên về hợp tác xây dựng mô hình vườn cây ăn quả tại huyện Xêbảngphay, tỉnh Khăm Muộn. Trong đó, tỉnh Quảng Bình hỗ trợ kỹ thuật và 2.100 USD để mua giống cây, phân bón. Tháng 10/2003, tỉnh Quảng Bình đã cử đoàn cán bộ chuyên gia của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn sang tập huấn chuyển giao tiến bộ kỹ thuật nông nghiệp cho 39 cán bộ chủ chốt ngành nông nghiệp 9 huyện tỉnh Khăm Muộn. Ngoài ra, trên cơ sở nhu cầu của tỉnh Khăm Muộn, ngành nông nghiệp hai tỉnh phối hợp nghiên cứu, tiến hành khảo sát, thiết kế để chọn xây dựng một số công trình thủy lợi quy mô vừa và nhỏ có tính khả thi cao, phù hợp với khả năng nguồn vốn của tỉnh bạn.

Hai tỉnh Quảng Bình và Khăm Muộn cũng tạo điều kiện thuận lợi để các doanh nghiệp của tỉnh Quảng Bình hợp tác với các địa phương của tỉnh Khăm Muộn nghiên cứu dự án trồng cây cao su, xây dựng các dự án chế biến nông, lâm sản... Tuy nhiên, do năng lực,

nguồn vốn cũng như vai trò của các doanh nghiệp hai bên còn hạn chế nên chỉ dừng lại ở quy mô nhỏ.

Xác định giao thông là điều kiện quyết định đối với sự hợp tác trên tất cả các mặt, Quảng Bình và hai tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet đã cùng nhau tìm nguồn đầu tư nâng cấp hệ thống đường thông thương nối liền hai nước, giữa địa phương ba tỉnh, tạo điều kiện cho Lào thông thương qua lãnh thổ và cảng biển Việt Nam ra các nước trên toàn thế giới.

Tỉnh Quảng Bình có hơn 200km đường biên giới quốc gia với hai tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet. Các tuyến giao thông nối liền Quảng Bình với các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet gồm: quốc lộ 12A nối liền tỉnh Khăm Muộn qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo – Nà Phàu, tỉnh lộ 20 nối liền với tỉnh Khăm Muộn qua cửa khẩu phụ Cà Roòng – Noọng Ma, tỉnh lộ 16 nối liền với tỉnh Savannakhet theo đường tiểu ngạch qua Chút Mút – Lã Vơn.

Giao thương giữa tỉnh Quảng Bình và Khăm Muộn qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo

Cho đến nay, tuyến đường 12A nối liền hai tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo – Nà Phàu đã được nhựa hóa, toàn bộ cầu cống được xây dựng mới, đảm bảo cho các phương tiện vận tải hoạt động thông suốt. Tỉnh Quảng Bình đã hoàn thành việc mở rộng và nâng cấp 200m đường biên giới qua mốc O1 – mốc biên giới tại cửa khẩu Quốc tế Cha Lo (trong đó 100m thuộc tỉnh Khăm Muộn do tỉnh Quảng Bình giúp xây dựng). Tuyến đường 20 nối với tỉnh Khăm Muộn qua cửa khẩu phụ Cà Roòng – Noọng Ma đang được triển khai nâng cấp; đường tỉnh lộ 16 từ thị trấn Quán Hàu đến cửa khẩu Chút Mút – Lã Vơn nối với tỉnh Savannakhet đang được đầu tư nâng cấp bằng nguồn vốn

trái phiếu Chính phủ với tổng mức đầu tư khoảng 900 tỷ đồng. Tỉnh Quảng Bình và tỉnh Savannakhet đã thống nhất đề xuất Chính phủ hai nước sử dụng vốn viện trợ Việt Nam dành cho Lào để xây dựng đoạn đường phía tỉnh Savannakhet từ bản Sa Pong, huyện Se Pôn đến biên giới. Hai bên đang tiếp tục chuẩn bị các thủ tục và điều kiện cần thiết để báo cáo Chính phủ hai nước xin phép mở cửa khẩu phụ Chút Mút – Lã Vơn thành cửa khẩu quốc tế, bởi đây là đường ngắn nhất nối Việt Nam – Lào.

Cùng với việc hoàn thiện hệ thống hạ tầng giao thông, ngành giao thông vận tải tỉnh Quảng Bình đã tổ chức khai thác các tuyến vận tải giữa Quảng Bình với các tỉnh bạn Lào. Từ tháng 1/2006, tuyến vận tải hành khách từ Đồng Hới, Quảng Bình đến Thà Khẹc, Khăm Muộn và ngược lại đi vào hoạt động, đến nay đã có 5 tuyến vận tải quốc tế với nước bạn Lào, gồm: tuyến Đồng Hới – Viêng Chăn; Đồng Hới – Thà Khẹc; Đồng Hới – Savannakhet; Đồng Hới – Pắc Xế; Ba Đồn – Pắc Xế. Các tuyến vận tải từ Quảng Bình đi Khăm Muộn, Savannakhet, Chămpasắc và Viêng Chăn hoạt động hàng tuần và đạt hiệu quả cao, hàng hóa từ Lào qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo – Nà Phàu được đưa đi các tỉnh phía Bắc Việt Nam, một phần về cảng Vũng Áng (tỉnh Hà Tĩnh) và Hòn La (tỉnh Quảng Bình).

Năm 2010, lượng hàng hóa lưu thông đạt 506 nghìn tấn, phương tiện xuất nhập cảnh đạt 51,7 nghìn lượt, người xuất nhập cảnh đạt 176.700 lượt. Năm 2013, có 415.000 lượt người, 58.800 lượt phương tiện. Tính đến 9 tháng đầu năm 2015, đã có 50.700 lượt phương tiện và 377.600 lượt người lưu thông.

Kết quả hợp tác đầu tư trong lĩnh vực giao thông vận tải giai đoạn 2001-2015 không những tạo điều kiện thông thương giữa hai nước, giúp Lào có đường ra biển mà còn làm thay đổi bộ mặt kinh tế của nhiều khu vực và góp phần nâng cao đời sống, trình độ dân trí của các xã vùng cao trên dọc các tuyến giao thông qua Lào. Nhiều khu kinh tế cửa khẩu mới được hình thành, giao lưu thương mại các chợ biên giới giữa hai nước ngày càng phát triển.

Hoạt động thương mại, đầu tư và du lịch ngày càng được đẩy mạnh, nhất là trong giai đoạn 2001-2015. Lào đã giúp hàng hóa

Việt Nam chiếm lĩnh thị trường Lào, từ đó mở rộng sang thị trường nước thứ ba, trước hết là các nước trong tiểu vùng Mê Kông và đã giải quyết việc làm cho lao động Việt Nam. Các tỉnh của Việt Nam giúp Lào trao đổi và vận chuyển hàng hóa thiết yếu, đặc biệt là giúp về kho bãi và đường ra biển. Các doanh nghiệp địa phương của Việt Nam đã bắt đầu chú ý đầu tư vào các ngành khai khoáng, thủy điện, công nghiệp chế biến gỗ, phân bón, dược phẩm, trồng cao su,… kết hợp với việc xây dựng cơ sở hạ tầng và đào tạo nguồn nhân lực cho Lào, tạo ra những mô hình sản xuất kinh doanh mới, gắn phát triển kinh tế với thực hiện mục tiêu công bằng xã hội và phát triển bền vững.

Trong 15 năm qua, thông qua các cuộc hội đàm hàng năm giữa Đoàn đại biểu cấp cao của ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet, hai bên đã thống nhất phương hướng để thúc đẩy hợp tác, phát triển đầu tư, thương mại và du lịch của mỗi tỉnh.

Hoạt động xúc tiến đầu tư giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet có nhiều chuyển biến tích cực. Hiện nay, có một số dự án đầu tư của các doanh nghiệp tỉnh Quảng Bình đang đầu tư về khai thác khoáng sản, xây dựng tại hai tỉnh nước bạn Lào như Công ty Xuất nhập khẩu Quảng Bình đã đầu tư xây dựng Nhà máy sản xuất than xanh tại thị xã Thà Khẹc với tổng vốn đầu tư 6 tỷ đồng, công suất 1.080 tấn/năm.(1)

Năm 2011, tỉnh Quảng Bình đã cử các doanh nghiệp sang giới thiệu, tìm hiểu xúc tiến đầu tư tại tỉnh Khăm Muộn và ký biên bản ghi nhớ hợp tác giữa các doanh nghiệp tỉnh Quảng Bình với các doanh nghiệp tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet.

Năm 2014, được sự thống nhất giữa Chính phủ Việt Nam – Lào, Công ty TNHH Petro Lào đã tiến hành khảo sát đầu tư dự án xây dựng kho ngoại quan và đường ống dẫn dầu từ cảng biển Hòn La, tỉnh Quảng Bình sang tỉnh Khăm Muộn. Dự án đường ống dẫn

---

1 Tỉnh ủy Quảng Bình, *Báo cáo tình hình, quan hệ hợp tác giữa tỉnh Quảng Bình với các tỉnh của nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào năm 2015*, Báo cáo số 04/BC/TU, ngày 30/10/2015.

dầu từ cảng Hòn La, tỉnh Quảng Bình đến tỉnh Khăm Muộn, có chiều dài 135km, với tổng vốn đầu tư gần 500 triệu USD. Đây là dự án 100% vốn đầu tư của Lào do Chính phủ Lào và doanh nghiệp Lào thực hiện đầu tư. Công ty TNHH Petro Lào được Chính phủ Lào giao nhiệm vụ đầu mối thực hiện dự án. Dự án xây dựng hệ thống đường ống dẫn dầu từ Việt Nam sang Lào sẽ giúp tiết giảm chi phí vận chuyển và đảm bảo an ninh năng lượng tại Lào. Khi đi vào hoạt động, dự án sẽ góp phần tăng cường giao thương hai nước, đồng thời góp phần đảm bảo ổn định và phát triển ngành năng lượng của Lào. Để dự án được triển khai thuận lợi, tỉnh Quảng Bình cùng với các bộ, ngành Trung ương đang tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất để Công ty TNHH Petro Lào hoàn thiện các thủ tục, đầu tư xây dựng dự án. Ngoài ra, tỉnh Quảng Bình đã cho tỉnh Khăm Muộn thuê đất để xây dựng Nhà khách tỉnh Khăm Muộn tại thành phố Đồng Hới với diện tích 10.500m^2.

Đối với hoạt động thương mại và dịch vụ, tỉnh Quảng Bình đã có những chính sách khuyến khích các doanh nghiệp, thương nhân phát huy lợi thế của tỉnh để tiến hành trao đổi, mua bán hàng hóa qua cửa khẩu. Các cơ quan chức năng hải quan, bộ đội biên phòng của hai bên đã tạo điều kiện thuận lợi về thủ tục xuất nhập cảnh đối với người và phương tiện, xuất nhập khẩu đối với hàng hóa. Thực hiện đầy đủ chế độ ưu đãi thuế đối với chế độ hàng hóa có xuất xứ từ Lào vào Việt Nam và từ Việt Nam sang Lào; phối hợp tổ chức và tham gia các hội chợ thương mại quốc tế của nhau. Nhờ vậy, hoạt động thương mại biên giới của tỉnh Quảng Bình nói chung và tình hình xuất nhập khẩu qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo nói riêng đã có bước phát triển mới, lưu lượng hàng hóa tăng cả về số lượng, giá trị cũng như chủng loại. Năm 2001 đạt 2,09 triệu USD. Năm 2002 đạt 3,38 triệu USD. Năm 2003 đạt 4,15 triệu USD. Năm 2004 đạt 3,7 triệu USD. Năm 2005 đạt gần 5 triệu USD. Năm 2006 đạt 13,6 triệu USD. Năm 2007 đạt 28,5 triệu USD. Năm 2008, kim ngạch xuất nhập khẩu qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo là 28 triệu USD. Trong gioai đoạn 2011-2015, kim ngạch xuất nhập khẩu qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo ước đạt trên 5 tỷ USD; riêng năm 2015, dự ước kim ngạch xuất nhập khẩu qua cửa khẩu Quốc tế Cha Lo đạt 1,97

tỷ USD, qua cửa khẩu Cà Roòng – Noọng Ma đạt 3,3 triệu USD.[1] Hàng hóa xuất, nhập khẩu chủ yếu gỗ các loại, vật liệu xây dựng, thạch cao nguyên liệu, than cám, tấm trần nhựa PVC, hàng điện tử, xe ô tô nguyên chiếc, hàng tiêu dùng, hoa quả tươi...

Các bên đã phối hợp chặt chẽ trong công tác phòng chống buôn lậu, buôn bán vận chuyển ma túy và các loại hàng hóa mà nhà nước các bên cấm xuất, nhập khẩu; phối hợp tuần tra, tổ chức gặp gỡ trực tiếp để nắm thông tin, bàn biện pháp phối hợp cụ thể trong từng vụ việc; thông qua các hoạt động xúc tiến thương mại, các phương tiện thông tin đại chúng đã quảng bá nhằm khai thác du lịch giữa hai bên.

Căn cứ Hiệp định về hợp tác lao động giữa Chính phủ hai nước ký ngày 26/5/1995 tại Hà Nội; Nghị định thư sửa đổi và bổ sung Hiệp định về hợp tác lao động giữa Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội Việt Nam và Bộ Lao động và Phúc lợi xã hội Lào ký ngày 8/4/1999; các biên bản hợp tác hàng năm giữa Đoàn đại biểu cấp cao tỉnh Quảng Bình với Đoàn đại biểu cấp cao các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet và các văn bản liên quan khác, tỉnh Quảng Bình đã ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các ngành, địa phương, các doanh nghiệp để theo dõi người lao động đi làm việc tại Lào, chủ yếu tập trung tại các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet, thủ đô Viêng Chăn.

Tỉnh Quảng Bình đã giao Sở Lao động – Thương binh và Xã hội cùng các cơ quan liên quan như Ngoại vụ, Công an phối hợp với Sở Lao động và Phúc lợi xã hội tỉnh Khăm Muộn, Tổng Lãnh sự quán Việt Nam tại Savannakhet và các ngành liên quan hai tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet theo dõi nắm bắt thông tin liên quan nhằm quản lý tốt người lao động Quảng Bình đang làm ăn sinh sống có thời hạn tại Lào. Từ năm 2007, ngành lao động của hai tỉnh Quảng Bình và Khăm Muộn đã ký kết chương trình phối hợp trao đổi thông tin về quản lý lao động làm việc tại hai tỉnh. Hàng năm, hai ngành đã

---

1 UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình viện trợ, hợp tác với Lào và Campuchia giai đoạn 2011-2015*, Báo cáo số 1567, ngày 7/12/2015.

luân phiên tổ chức gặp mặt trao đổi thông tin, chia sẻ kinh nghiệm và bàn giải pháp để quản lý nguồn lao động nói trên. Bên cạnh việc quản lý tốt các lao động đang làm ăn, sinh sống tại Lào, tỉnh Quảng Bình cũng đã phối hợp các tỉnh bạn Lào nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho các công ty, các đơn vị và người lao động từ tỉnh Quảng Bình sang kinh doanh, làm ăn tại tỉnh bạn.

Trong lĩnh vực du lịch, thông qua các cuộc hội đàm của Đoàn đại biểu cấp cao, tỉnh Quảng Bình và tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet đã đẩy mạnh các hoạt động xúc tiến, hợp tác phát triển du lịch, tổ chức khảo sát, khai thác các thế mạnh về du lịch của mỗi tỉnh. Hai tỉnh Quảng Bình và Khăm Muộn đã phối hợp bảo tồn và phát huy các giá trị Di sản Thiên thiên thế giới Vườn Quốc gia Phong Nha – Kẻ Bàng, Vườn Quốc gia Hin - Nậm Nô và các di tích văn hóa – lịch sử, lịch sử cách mạng khác. Hàng năm, tỉnh Quảng Bình đã tổ chức hội nghị xúc tiến, tuyên truyền quảng bá hình ảnh của tỉnh Quảng Bình đến Khăm Muộn, Savannakhet và ngược lại. Đây là cơ sở thuận lợi cho việc tìm hiểu, liên kết phát triển du lịch giữa tỉnh Quảng Bình và tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet. Tỉnh Quảng Bình đã xây dựng các tour du lịch quốc tế đến Lào như: Đồng Hới – Thà Khẹc, Đồng Hới – Thà Khẹc – Bôlykhămxay, Đồng Hới – Savannakhet, Đồng Hới – Viêng Chăn. Ngoài ra, tỉnh Quảng Bình và tỉnh Khăm Muộn tham gia sáng lập Hiệp hội các tỉnh của ba nước Việt Nam, Lào, Thái Lan có sử dụng chung đường 8, đường 12, trong đó tập trung vào các lĩnh vực chính: đầu tư, thương mại, du lịch; giáo dục, đào tạo; giao lưu văn hóa.

Tỉnh Quảng Bình đã tổ chức nhiều hoạt động xúc tiến du lịch tại các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet (Lào) và các tỉnh vùng Đông Bắc Thái Lan. Năm 2012, tỉnh Quảng Bình cử đoàn cán bộ cùng các doanh nghiệp đi xúc tiến du lịch tại các tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet (Lào) và các tỉnh Đông Bắc Thái Lan để thiết lập mạng lưới du lịch khu vực tiểu vùng sông Mê Kông. Năm 2014, tại Thà Khẹc, tỉnh Khăm Muộn, lãnh đạo bốn tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Nakhon Phanom và Sakon Nakhon đã tiến hành họp bàn và đi đến ký kết Biên bản ghi nhớ về việc mở tuyến vận tải du lịch từ

tỉnh Nakhon Phanom và Sakon Nakhon qua Khăm Muộn tới tỉnh Quảng Bình và ngược lại. Năm 2015, tổ chức hội nghị xúc tiến đầu tư và quảng bá du lịch với sự tham dự của nhiều tổ chức, tập đoàn, doanh nghiệp trong và ngoài nước và của lãnh đạo các tỉnh: Khăm Muộn, Savannakhet (Lào), Sakon Nakhon (Thái Lan).

Có thể nói, thông qua các hoạt động xúc tiến đầu tư, thương mại và du lịch đã khuyến khích và tạo điều kiện cho các doanh nghiệp, cá nhân đầu tư vào lĩnh vực du lịch; các phương tiện thông tin đại chúng đã quảng bá nhằm khai thác và phát triển du lịch. Trong 15 năm qua, với sự nỗ lực hợp tác của mỗi tỉnh, ngành du lịch Quảng Bình có bước phát triển, thu hút ngày càng nhiều khách đến Quảng Bình. Khách du lịch từ Lào, Thái Lan ngày càng nhiều. Năm 2006 đạt 5.000 lượt khách, năm 2007 đạt hơn 7.000 lượt (trong đó, Thái Lan 4.990 lượt, Lào 752 lượt)... Tuy nhiên, hoạt động hợp tác trong lĩnh vực du lịch dịch vụ giữa ba tỉnh vẫn chưa tương xứng so với tiềm năng du lịch của mỗi tỉnh.

5.3. Hợp tác giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet trong lĩnh vực văn hóa - xã hội

Phát huy những kết quả hợp tác trong giai đoạn 1990-2000, hoạt động hợp tác trên lĩnh vực văn hóa - xã hội giai đoạn 2001-2015 tiếp tục được đẩy mạnh và đạt được nhiều kết quả tốt đẹp, góp phần làm giàu thêm sắc thái văn hóa cộng đồng dân tộc của ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet.

Hợp tác trong lĩnh vực văn hóa, Quảng Bình và các tỉnh bạn Lào đều nhận thức sâu sắc ý nghĩa đặc biệt quan trọng của công việc này đối với cả hai bên. Việc quan trọng hàng đầu là hai bên hợp tác quảng bá những giá trị văn hóa vật chất, tinh thần, những truyền thống tốt đẹp trong công cuộc xây dựng đời sống văn hóa mới của mỗi bên. Hàng năm, hai bên thường xuyên duy trì các cuộc làm việc thường niên giữa Sở Văn hóa - Thông tin của ba tỉnh; lập kế hoạch giao lưu văn hóa nghệ thuật nhân các dịp kỷ niệm Ngày ký Hiệp ước hữu nghị hợp tác và Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam – Lào...; tổ chức tuyên truyền, triển lãm, thi tìm hiểu về chủ đề đất nước và con người, về mối quan hệ hữu nghị, đoàn kết đặc biệt, hợp

tác toàn diện Việt Nam – Lào trong thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên và nhân dân của mỗi tỉnh. Thông qua đó làm tăng thêm sự hiểu biết và tin cậy lẫn nhau giữa nhân dân mỗi tỉnh, góp phần quan trọng vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội ở mỗi địa phương.

Thực hiện các nội dung trong biên bản ký kết hợp tác về văn hóa, tỉnh Quảng Bình đã giúp tỉnh Khăm Muộn nâng cao nghiệp vụ bảo tàng, lập hồ sơ di tích nhằm bảo tồn, phát huy di sản văn hóa và truyền thụ kinh nghiệm xây dựng làng, bản văn hóa. Trong chuyến thăm vào tháng 10/2008 của Đoàn đại biểu cấp cao tỉnh Quảng Bình tại Khăm Muộn và Savannakhet, tỉnh Quảng Bình đã trao tặng tỉnh Savannakhet 30.000 USD để xây dựng nhà trưng bày truyền thống thắng lợi liên minh chiến đấu Việt - Lào khu vực đường 9.[1]

Hai tỉnh Quảng Bình và Khăm Muộn tiếp tục tăng cường hợp tác trên lĩnh vực phát thanh - truyền hình; trao đổi các chương trình giới thiệu những nét đặc sắc, tiêu biểu về văn hóa, xã hội của mỗi tỉnh để phát sóng trên Đài Phát thanh và Truyền hình nhằm phục vụ cán bộ và nhân dân hai bên, góp phần tăng cường mối quan hệ hợp tác về chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội giữa hai tỉnh; học tập, giúp đỡ lẫn nhau về kinh nghiệm chuyên môn, công tác bồi dưỡng, đào tạo nâng cao nghiệp vụ chuyên ngành; công tác quản lý trên lĩnh vực phát thanh - truyền hình. Hai bên cùng hợp tác sản xuất các bộ phim tài liệu, phóng sự, ký sự... phục vụ đồng bào hai tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn cũng như hai nước Việt Nam - Lào. Ngoài ra, Sở Thông tin, Văn hóa và Du lịch Khăm Muộn và Đài Phát thanh và Truyền hình Quảng Bình tham mưu với chính quyền mỗi tỉnh cho phép hai đơn vị hai năm một lần tổ chức đoàn sang trao đổi, hợp tác, giao lưu, gặp gỡ nhằm thắt chặt mối quan hệ đoàn kết, hợp tác lâu dài.

Các hoạt động ngoại giao văn hóa giữa nhân dân Quảng Bình và tỉnh Khăm Muộn, Savannakhet tiếp tục được diễn ra. Các Hội hữu nghị Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam đã tổ chức thu thập, lưu trữ giữ gìn kỷ niệm, kỷ vật công tác, chiến đấu liên quan đến quan

---

1 UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình hoạt động đối ngoại năm 2008 và chương trình hoạt động đối ngoại năm 2009*, Báo cáo số 116, ngày 23/12/2008.

hệ Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam; động viên việc viết sách, báo và tuyên truyền giáo dục về quan hệ Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam. Đặc biệt, cộng đồng người Việt Nam tại Lào đã có nhiều đóng góp đáng kể trong vai trò làm cầu nối quan trọng trong việc giữ gìn và phát triển quan hệ đoàn kết đặc biệt Việt Nam – Lào, Lào – Việt Nam. Ủy ban Trung ương Mặt trận, Ban Chấp hành Trung ương Hội hữu nghị của hai nước gồm đại diện của các cơ quan, ban ngành ở Trung ương và đại diện các địa phương, phát triển chi hội hữu nghị đến tận cấp huyện hoặc cơ sở.

Giáo dục và đào tạo luôn được hai Đảng, hai Nhà nước xác định là một nhiệm vụ quan trọng, là lĩnh vực hợp tác chiến lược, là biểu hiện của mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào. Việt Nam coi việc đào tạo cho Lào một nguồn nhân lực có trình độ là nhu cầu có tính chiến lược lâu dài, là một trong những thành tựu đặc biệt thể hiện sự tin cậy lẫn nhau, cùng giúp nhau xây dựng, củng cố nhân tố bên trong hết sức cần thiết cho công cuộc bảo vệ và xây dựng của mỗi nước. Với nhiệm vụ cao cả đó, hàng năm, ngành giáo dục đào tạo Quảng Bình và các tỉnh bạn Lào thường xuyên trao đổi đoàn công tác để học tập kinh nghiệm về công tác quản lý giáo dục và trong giảng dạy; hỗ trợ đào tạo chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ của bạn trên các lĩnh vực: giáo dục đào tạo, dạy nghề phù hợp với khả năng và nhu cầu của nước bạn.

Từ năm 2005 đến nay, với chủ trương mở rộng và đa dạng hóa các chương trình hợp tác giáo dục - đào tạo như: hợp tác đào tạo bằng nhiều kênh, nhiều hình thức, coi trọng hợp tác đào tạo giữa các địa phương, các cơ sở đào tạo và các doanh nghiệp nhằm xây dựng nền tảng mới cho sự phát triển nguồn nhân lực phục vụ nhu cầu hợp tác và phát triển kinh tế - xã hội của mỗi nước. Vì vậy, học sinh, học viên Lào được gửi sang đào tạo tại Quảng Bình ngày càng tăng, hình thức và quy mô đào tạo ngày càng phong phú, đa dạng. Từ năm 2006, hàng năm Quảng Bình nhận 10 học sinh tỉnh Khăm Muộn và 5 học sinh tỉnh Savannakhet để đào tạo tại Trường Đại học Quảng Bình. Tính từ năm 2009-2010, tổng số lưu học sinh các tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet học tập tại tỉnh Quảng Bình là 64 em, trong đó có 8

học sinh Trường Trung cấp Y tế và Trường Trung cấp kỹ thuật Công Nông nghiệp, còn lại là các hệ của Trường Đại học Quảng Bình.

Giờ học tiếng Việt của con em Việt kiều tỉnh Savannakhet

Trong giai đoạn 2011-2015, đã có hơn 134 lưu học sinh Lào (chủ yếu là lưu học sinh của hai tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet) được tiếp nhận và tạo mọi điều kiện để học tập tại các Trường Đại học Quảng Bình, Trung cấp Y tế tỉnh. Ngoài ra còn tiếp nhận một số cán bộ Sở Ngoại vụ và Mặt trận Lào tỉnh Khăm Muộn sang học tiếng Việt tại Trường Đại học Quảng Bình.[1] Nhìn chung chất lượng học tập của các lưu học sinh Lào đều chăm chỉ, có ý thức học tập. Tuy nhiên, do hạn chế về ngôn ngữ, có một số chuyên ngành đòi hỏi sử dụng nhiều thuật ngữ chuyên môn thì các lưu học sinh vẫn chưa tiếp thu được hết kiến thức, vì vậy chất lượng học tập của lưu học sinh Lào đến nay chưa cao. Để nâng cao chất lượng học tập của lưu học sinh Lào, tỉnh Quảng Bình đã có kiến nghị với các tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet cần thiết phải đào tạo một năm tiếng Việt tại Lào trước khi gửi các lưu học sinh sang học tập tại Quảng Bình.

Song song với việc đào tạo nguồn nhân lực cho các tỉnh bạn Lào, hàng năm, tỉnh Quảng Bình đã cử các giáo viên tình nguyện sang dạy tiếng Việt tại các trường học và cho con em các Việt kiều đang sinh sống tại tỉnh Khăm Muộn. Về phía tỉnh Khăm Muộn dù trong điều kiện còn nhiều khó khăn, nhưng chính quyền tỉnh bạn vẫn hỗ trợ kinh phí cho một số sinh viên, cán bộ tỉnh Quảng Bình sang học tiếng Lào.

---

1 UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình viện trợ, hợp tác với Lào và Campuchia giai đoạn 2011-2015*, Báo cáo số 1567, ngày 7/12/2015.

Kết quả của sự hợp tác trong đào tạo nguồn nhân lực giữa tỉnh Quảng Bình và các tỉnh bạn Lào là đào tạo được đội ngũ cán bộ trên nhiều lĩnh vực, đã và đang có những đóng góp to lớn vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước Lào. Nhiều cán bộ sau khi học tập, bồi dưỡng tại Quảng Bình, trở về nước công tác đã trở thành những cán bộ lãnh đạo chủ chốt trong nhiều ngành, nhiều lĩnh vực quan trọng của nước bạn Lào.

Trường Hữu nghị Thà Khẹc, do tỉnh Quảng Bình xây tặng cho tỉnh Khăm Muộn

Bên cạnh công tác đào tạo và phát triển nguồn nhân lực, tỉnh Quảng Bình còn giúp đỡ bạn trong đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, hệ thống trường học. Năm 2003, tỉnh Quảng Bình đã hỗ trợ xây dựng Trường Tiểu học Na Bô một đơn nguyên 2 tầng, 6 phòng học; năm 2008-2009, tỉnh Quảng Bình tiếp tục hỗ trợ xây dựng thêm một đơn nguyên hai tầng, 16 phòng học cho Trường Tiểu học Na Bô, tỉnh Khăm Muộn theo hình thức chìa khóa trao tay, trị giá trên 9 tỷ đồng. Trong giai đoạn 2011-2015, tỉnh Quảng Bình đã hỗ trợ hơn 55 tỷ đồng, bao gồm các hoạt động: Hỗ trợ xây tặng Trường Hữu nghị Quảng Bình – Khăm Muộn với số tiền hơn 23 tỷ đồng; xây tặng Trường Mầm non tại thị xã Cay-xỏn Phôm-vi-hản với kinh phí 10 tỷ đồng và tiến hành đổi tên thành Trường Hữu nghị Quảng Bình – Savannakhet nhân dịp kỷ niệm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh; hỗ trợ kinh phí xây dựng Trường Kỹ thuật dạy nghề tỉnh Khăm Muộn với số tiền 1 tỷ đồng; hỗ trợ đào tạo cán bộ, lưu học sinh Lào học tập tại Trường Đại học Quảng Bình với số tiền 3,43 tỷ đồng...[1]

---

1 UBND tỉnh Quảng Bình, *Báo cáo tình hình viện trợ, hợp tác với Lào và Campuchia giai đoạn 2011-2015*, Báo cáo số 1567, ngày 7/12/2015.

Trong lĩnh vực y tế, thực hiện các hoạt động trong biên bản đã ký kết, hàng năm ngành y tế ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet đã tổ chức gặp gỡ, trao đổi kinh nghiệm về một số vấn đề liên quan đến công tác khám chữa bệnh, công tác đào tạo, phòng chống dịch bệnh và lĩnh vực kiểm dịch y tế quốc tế cũng như lĩnh vực sản xuất kinh doanh thuốc tại Quảng Bình, trong đó tập trung vào việc giúp đào tạo chuyên ngành y cho các học sinh và cán bộ y tế hai tỉnh bạn; cung cấp các dịch vụ y tế phục vụ đồng bào khu vực biên giới, phòng chống dịch bệnh cho nhân dân khu vực biên giới và khách qua lại cửa khẩu. Tiếp tục hỗ trợ điều dưỡng và khám chữa bệnh miễn phí cho cán bộ lãnh đạo, người có công với nước của tỉnh Khăm Muộn. Sở Y tế tỉnh Quảng Bình cử đoàn cán bộ, bác sỹ đi khảo sát, đánh giá và đề xuất phương án phòng, chống dịch bệnh ở các huyện biên giới. Tỉnh Quảng Bình hỗ trợ xây dựng cơ sở vật chất và trang thiết bị y tế cho các cơ sở y tế của tỉnh bạn Lào. Năm 2007, tỉnh Quảng Bình đã giúp tỉnh Khăm Muộn xây dựng Trạm Y tế Lằng Khằng, huyện Bualapha, tỉnh Khăm Muộn với tổng giá trị là 3,142 tỷ đồng và hỗ trợ mua sắm trang thiết bị y tế với số tiền 480 triệu đồng…

Như vậy, có thể khẳng định, giai đoạn hợp tác giữa ba tỉnh Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet trong những năm đầu của thế kỷ XXI luôn được gìn giữ, phát triển cả về chiều rộng lẫn chiều sâu và toàn diện, trong đó lãnh đạo Đảng, chính quyền ba tỉnh tiếp tục duy trì, đẩy mạnh quan hệ hợp tác trên tất cả các lĩnh vực từ chính trị, quốc phòng, an ninh đến kinh tế, thương mại, du lịch, đầu tư, văn hóa, giáo dục... Với quyết tâm cao của ba tỉnh, trong thời gian tới, chúng ta tin tưởng sâu sắc rằng mối quan hệ hợp tác toàn diện giữa ba địa phương cùng chung dãy Trường Sơn sẽ ngày càng phát triển, góp phần tích cực phục vụ sự nghiệp đổi mới, phát triển kinh tế và hội nhập quốc tế, không ngừng vun đắp cho truyền thống đoàn kết hữu nghị đặc biệt và hợp tác toàn diện Việt Nam - Lào nói chung và giữa Quảng Bình, Khăm Muộn, Savannakhet ngày càng đơm hoa kết trái, mãi mãi xanh tươi, đời đời bền vững.